

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

1 An Beata Virgo fuerit sanctificata in vtero matris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Virginis, quæ in suo ortu à peccato originali fuit immu-

nis. Ad tertium idem dicendum, quod licet Romana Ecclesia conceptionem beatæ Virginis non celebret, tolerat tamen consuetudinem aliquarum Ecclesiarum illud festum celebrantium. Unde talis celebratio non est totaliter reprobanda. Nec tamen per hoc quod festum conceptionis celebratur, datur intelligi, quod in sua conceptione fuerit sancta: sed quia quo tempore sanctificata fuerit, ignoratur, celebratur festum sanctificationis eius potius, quam conceptionis in die conceptionis ipsius.

Ad quartum dicendum, quod duplex est sanctificatio. Una quid in totius natura, in quantum scilicet tota natura humana ab omni corruptione culpa, & pœne liberatur: & hæc erit in resurrectione. Alia vero est sanctificatio personalis, quæ non transit in prolem carnaliter generatam: quia talis sanctificatio non respicit carnem, sed mentem. Et ideo si parentes beatæ Virginis fuerunt mundati à peccato originali, nihilominus Beata Virgo peccatum originale contraxit, cum fuerit concepta secundum carnem concupiscentiam ex commixtione maris, & femine, dicit enim Augustinus in libr. de nuptiis, & concupiscentia, omnem quæ de concubitu nascitur, carnem esse peccati.

COMMENTARIUS.

Titulus huius articuli attente notandus est. Queritur enim D. Thomas de tempore ante animationem, & in responsione transiit ad tempus animatione posterius, omittens momentum ipsum, in quo animatio perficitur, in quo tota difficultas sita est. Cuius occasio videtur sapè fuisse, quia supponit D. Thomas, necesse esse prolem non sanctificatam ante animationem in se, neque in radice sua, in ipsa animatione esse peccato obnoxiam. Et propterea in corpore articuli respondet, beatam Virginem sanctificatam esse post animationem. Et siquidem illa particula, *post*, solum naturæ ordinem significaret, nulla esset controuersia. Et reuera argumentum Symbolicum, quo D. Thomas utitur in argumento, *sed contra*, nihil aliud requirebat, ita enim concludit Virgidem non esse sanctificatam, donec eius corpus, & anima perfecta sunt, & vnita. At verò in corpore articuli manifestè intendit loqui de ordine temporis. Nam pro inconuenienti infert, quòd alias beata Virgo nunquam incurisset maculam originalis culpæ. Ratio autem eius difficile deduci potest. Omissa enim prima ratione, quæ clara est, & rectè concludit, beatam Virginem non potuisse in se, ac propriè sanctificari ante animationem, in secunda idem colligit ex eo, quòd alias beata Virgo nunquam fuisse obnoxia peccato, quia ante animationem non erat capax peccati, unde vterius infert: ergo quacunque ratione fuisset sanctificata ante animationem, non fuisset obnoxia peccato, ergo nunquam incurrisset originale peccatum, ergo non indiguisset redemptione, quòd est inconueniens, unde tandem concludit sanctificatam fuisse post animationem. Quæ vltima illatio videtur supponere, non posse aliquam personam in eodem momento esse obnoxiam culpæ & esse sanctam, atque ad idem esse prolem aliquam esse obnoxiam peccato originali, & esse in peccato originali. Nam si hæc duo distincta sunt, ratio non procedit: Potuit ergo beata Virgo ex vi suæ originis esse obnoxia culpæ, & idè indigeret redemptione, & nihilominus in eodem momento, in quo erat obnoxia, præueniri, ne illam contraheret. Sed de hoc latius in disputatione sequenti. Ex qua etiam pendet, quæ D. Tho. in solutionibus argumentorum docet, præferim in solutione ad secundum, & ter-

Fr. Suarez. Tom. 2.

tium, in qua vltima satis indicat, si presentem Ecclesiæ faciem vidisset, aliter de immaculata Virgine conceptione docturum fuisse.

DISPUTATIO III.

in sex Sectiones distributa.

De tempore, quo primum Beata Virgo sanctificata fuit.

Isturi de donis gratiæ Beatæ Virginis collatis, triplicem eius sanctificationem distinguere possumus. Primam tunc facta est, quando primum in iustitia, & gratia est constituta. Secunda specialiter tribui solet illi tempori, in quo Deum in utero suo concepit. Sed nos latius secundam eius sanctificationem vocamus, totum tempus vitæ, in quo incredibile gratiæ, & meritum augmentum comparauit. Tertiam sanctificationem voco eam, quæ est per gratiam in beatitudine consummatam. De prima agit potissimum D. Thom. in hac quæstione, quam hic etiam nos explicabimus. De secunda verò, & tertia in fine harum disputationum de beatæ Virgine, dicemus. Circa primam autem sanctificationem, duo occurrunt consideranda, scilicet, quòd facta sit, & qua perfectione (an enim facta sit, non est quod queratur, quia nihil est certius, magisq; extra controuersiam.) De primo ergo dicemus in hac disputatione. De secundo in sequenti. Quia verò per primam sanctificationem hominis ex Adamo communi modo concepti, peccatum originale tollitur, idè simul videndum erit, an & quomodo B. Virgo huic peccato subiecta fuerit.

SECTIO II.

An Beata Virgo fuerit sanctificata in utero matris.

IN hoc dubio nihil ferè addendum occurrit ijs, quæ D. Thom. docuit in art. 1. Veritas enim certa est Beatam Virginem fuisse sanctificatam, priusquam ex utero matris nasceretur. In qua consentiunt omnes Theologi cum D. Tho. hic, & Magistro in 3. d. 3. Alenf. 3. p. q. 8. Marfil. in 3. q. 4. & in eius confirmationem multa congerit Canisius lib. 1. c. 5. & sequentibus, & Anton. Cordub. lib. 1. q. 44. conclus. 4. unde Rupert. Abbas lib. 6. in Cant. c. 1. tractans illa verba *Quæ est ista, quæ ascendit quasi aurora. Quando nata est, inquit, Virgo Beata, tunc vera nobis surrexit aurora*, & Nyceph. lib. 1. c. 1. inuenta est, inquit, Beata Virgo Maria dignum, Deumq; deus Verbi domicilium, etiam ante Nativitatem Deo consecrata. Omnia denique tam testimonia, quam rationes, quibus infra demonstrabimus Virginem in sua conceptione fuisse sanctificatam, veritatem hanc fortius probabunt. Nunc sufficiat ratio D. Thom. quam benè roborare oportet. Fundatur enim in illo principio, quia priuilegium gratiæ, & sanctitatis ad maiorem puritatem, & gratiæ excellentiam pertinens, quod quibusdam hominum concessum est, non est negatum Beatæ Virginis, sed sanctificari in utero concessum est aliis quibus: ergo. Maiorem satis supra tractauimus disputatione prima sectione secunda. Minorem probat D. Thomas ex sanctificatione Ieremiæ, & Ioannis Baptiste. Nec desunt, qui priuilegium hoc ad alios extendunt. Sed sine probabilitate, ac fundamento. Imò & de Ieremia sunt, qui dubitent. Nam licet Ieremiæ primo dicatur, *Antequam te formarem in utero, noui te, & antequam exires de vulua, sanctificauit te*, & prophetam in gentibus dedit: te existimant tamen posse hoc explicari secundum diu-

D. Thom.

Magist.

Alenf.

Marfil.

Canis.

Ant. Cord.

Rupert.

Nyceph.

B. Virgo in

utero matris

sanctificata

Dubium.

Ferrat.

B. 1.

nam

Abulen.

Galat. 1.

Iren.

Bernard.

August.

Anastaf.

Nyzen.

Responsio.

Ioann. Ba-

ptista in v-

tero matris

sanctifica-

tus.

Luc. 1.

Ambros.

Theophyl.

Origen.

Chrysest.

Hieronym.

Ieremias

sanctifica-

tus in vtero

matris.

Bernard.

D. Thom.

Bonavent.

Richard.

Durand.

Bernard.

Hieron.

Origen.

Athanas.

Nazianz.

Ambros.

Ioann. Ma-

xent.

Leo Papa.

Tertull.

Dubium.

Catharin.

Caietan.

Cordub.

Respond.

nam electionem, & prædestinationem. Ita sentit A-
bulen. Iudic. 13. q. 17. quia ibi etiam Samson dicitur,
Nazarus ex vtero matris, id est, sanctificatus. Et Paul.
ad Galat. 1. de se dicit fuisse segregatum ex vtero ma-
tris. Quod secundum prædestinationem necessa-
rio intelligendum est, & tamen Hieronymus Iere-
miæ primo videtur inter se conferre, & æquipara-
re illa duo loca Pauli, & Ieremiæ, quod etiam facit
Irenæus libr. 5. c. 15. vnde Bernard. Epist. 174. dictam
expositionem probabilem esse existimat. Cui mul-
tum fauet Aug. epist. 57. q. 2. & Anastaf. Nyzenus in
quæstionib. sacre Scripturæ q. 59. tom. 6. Bibliot. &
suaderi potest. Nam eodem modo dicitur Ieremias
sanctificatus in vtero, & effectus propheta, certum
est autem non accepisse donum prophetiæ in vtero
matris, sed ex illo fuisse deputatum, & electum in
prophetam, ergo eodem modo potest dici sanctifi-
catus in vtero.

Sed in primis de Ioanne Baptista nulla potest esse
dubitandi ratio, quamquam Augustinus non nihil
dubitare videatur: tamen verba Euangelij sunt a-
deo expressa, ut nullam aliam commodam exposi-
tionem admittant. Dicit enim Angelus Luc. 1. &
Spiritu Sancto replebitur adhuc ex vtero matris sue. Et ita
docent omnes patres ibi. Ambros. Theophyl. Ori-
gen. homil. 4. Chryst. serm. 2. de Ioanne Baptista. Hieron.
Bernard. & alij statim referendi. Deinde quam-
uis hoc satis esset ad præsentem rationem firman-
dam: tamen etiam de Ieremiâ, verius, ac fere cer-
tum est fuisse in vtero sanctificatum, ut D. Thomas
hic, & infra art. 6. docet, ac fere Theologi in 3. d. 3.
Bonavent. art. 1. q. 3. Richard. art. 1. q. 1. Durand. q. 2.
& placet etiam Bernard. in dicta epist. & Hieronym.
qui Ieremiâ 1. comparat sanctificationem Ieremiæ
cum sanctificatione Ioannis Baptiste, & Origenes
homilia. in Ieremiam. Dicit enim eam sanctificatio-
nem datam esse Ieremiâ in vtero matris, quæ data
est Abraham, quando Deo credidit. Idem Athanasius
oration. 4. contra Arian. circa med. Naziazem, o-
ratio. v. post med. §. Sed ne omnium voces, Ambr. Luc.
1. D. Ioannes Maxentius dialogo 1. contra Nestor.
tom. 5. Biblioth. & Leo pap. sermon. 10. de Natiuitat.
propter hanc fortasse causam Natiuitatem Ieremiæ
ponit inter eas, quæ non sine aliquo miraculo factæ
sunt, & Tertul. lib. de anima, cap. 26. in fine idem in-
dicat. Et hæc sententia est magis consentanea textui
Scripturæ, quia (ut restat D. Thomas. hic notauit, art.
2. ad secundum) illud primum verbum, Antequam
te formarem in vtero, noui te, prædestinationem signi-
ficat, & ideo dicitur esse ante formationem in vte-
ro: secundum autem verbum significat executio-
nem, seu iustitiæ infusionem, ut patet tum ex pro-
prietate verbi: tum ne idem iterum repetatur: tum
denique quia propterea dicitur facta, non ante for-
mationem, sed ante natiuitatem ex vtero. Tertium
autem illud, Et prophetam in gentibus dedi te, cum ibi
non signetur tempus, potest satis commodè referri
ad illud, in quo factum est: vel (si intelligatur factum
in vtero) dicendum est donum prophetiæ non esse
habituale, & permanens, & ideo non dici aliquem
constitui Prophetam per huiusmodi donum, nec
per actuale, aliis non diceretur Prophetæ, nisi cum
actu prophetat: dicitur ergo constitui per specialem
Dei deputationem & fortasse per aliquam sanctifi-
cationem ad hoc ordinatam, cum parato Dei auxi-
lio pro tempore opportuno.

Sed quæret aliquis, quàm sit certa hæc assertio.
Quidam enim solum piam & probabilem illam ap-
pellant, ut Caietan. tom. 2. opusculor. tract. 1. cap. 1.
Alij verò hoc reprehendunt, & existimant simpli-
citer esse de fide, ut Catharin. lib. 4. contra Caietan.
& Cordub. supra. Sed media via videtur inceden-
dum. Est itaque, ut minimum temeraria contraria
sententia, cum sit contra omnium catholicorum
sensum, nullo contradicente, & non possit habere

ullum probabile fundamentum, nisi fortasse, quod
non habetur in Scriptura, ac si sola illa essent cre-
denda, quæ in Scriptura habentur, quod est hæreti-
cum dogma. Deinde quamuis non sit aperta hære-
sis hoc negare, quia hæc veritas non est expressè de-
finita, aut tradita tanquam de fide, esset tamen cen-
seo erroneum, vel errori proximum. Quia est con-
tra communem sensum sanctorum, & quia Ecclesia
celebrat festum Natiuitatis Mariæ, ut patet ex
Concil. Lugd. in c. 1. de consecrat. d. 3. non celebrat
autem, nisi quod sanctum est, Quæ ratione vtuntur
D. Thom. hic, Bernard. Ildefons. & alij. Est autem
huius festi celebritas antiquissima, nam Petrus Da-
mianus, & Germanus Constantinopolit. ante mille
annos conciones in hoc festo habuerunt.

Conc. Lugd.

D. Thom.

Bernard.

Ildefons.

Pet. Dam.

German.

Constant.

SECTIO II.

Virum Beata Virgo peccauerit in Adamo, & ideo
ex vi sue conceptionis fuerit originali peccato ob-
noxia.

PRIMUM omnium statuendum est Beatam Vir-
ginem fuisse à Christo redemptam, quia Chri-
stus fuit vniversalis redemptor totius generis huma-
ni, & pro omnibus hominibus mortuus est, ad Ro-
man. 5. 2. ad Corinth. 5. 1. ad Timoth. 2. & sæpe alias.
Ab hac autem generali Scripturæ regula aliquem
excipere, contra fidem esse, censet Aug. lib. 1. de pec-
cat. merit. & remis. c. 27. & 28. & lib. 3. cap. 3. & lib. 6.
contra Iulian. capit. 8. Et videtur planè communis
Ecclesiæ sensus. Nam scriptura docet totam huma-
nam naturam collapsam esse in Adamo, & per Chri-
stum esse instauratam, & ideo simpliciter mediator
Dei, & hominum appellatur. Denique ab hac redem-
ptione virginem eximere, esset aliquo modo di-
gnitati Christi derogare. Hoc posito difficultas est,
an Beata virgo indigeret hac redemptione, quia
peccauit in Adamo, & de se fuit obnoxia origina-
li culpæ, an verò sine his possit stare vera redem-
ptio?

Prima sententia negat Virginem peccasse in A-
damo. Ita tenet Catharinus lib. de peccato originali
cap. vlt. & lib. de conceptione ad synod. Tridenti-
nam. p. 1. c. 1. & Galat. libr. 7. c. 10. & Viguerius in in-
stitutionibus cap. 18. §. 5. Ad quam sententiam intel-
ligendam, supponendum est ex materia de peccato
originali, ut omnes posterius Adæ dicantur in illo pec-
casse, non satis esse, ut omnes fuerint in illo conten-
ti tanquam in primo parente, & naturali principio
hominum futurorum omnium. Quia hæc sola ra-
tio per se sumpta non satis est, ut peccatum patris
deriuetur ad filium, neque ut filius in parente pec-
care dicatur. Oportuit ergo, ut Deus speciali lege,
& pacto voluerit constituere Adam quodammo-
do, ut caput cæterorum, & in eius voluntate poste-
riorum voluntates ponere, ut veluti omnium no-
mine præceptum impositum aut seruaret, aut tras-
grederetur, ita ut eo in diuina obedientia perseue-
rante omnes posterius quasi hereditario iure iustiti-
am, & gratiam Dei obtinerent: illo autem peccante
omnes essent Deo inuisi, & inimici. Potest ergo in-
telligi, Deum in hoc ipso pacto Beatam Virginem
excepisse, propter merita Christi præuisa, quia nul-
lam inuoluit repugnantiam, quo minus hoc Deus
facere potuerit, quia sicut libere voluit, pactum il-
lud cum Adamo inire: ita eadem libertate potuit
matrem suam iam præuisam illa lege liberare.
Quod si hoc potuit, verisimile est fecisse. Quia (ut
supra tractatum est) prædestinatio Christi, & ma-
tris eius præscientiam originalis culpæ antecessit,
& totum hoc priuilegium, dignitasque con-
sentanea est dignitati matris. Ex hoc autem prin-

Catharin.

Galat.

Viguer.

Cur homi-

nes peccau-

erint in Ada-

mo.